

Tož, bezpečáku, co ty to vlastně děláš?

Tento neotřelý dotaz jsem dostala v zákulisí školení od jednoho zaměstnance infrastruktury, člověka, který pobíhá nějakých 30 let a více v kolejišti, a přesto je pro něj zkratka BOZP, nebo spíš její význam, velkou neznámou. Nebudu nijak zakrývat, že jsem se trochu zapotila a chvíli jsem zmateně hledala v mozku nějakou chemickou reakci, která by mi pomohla z prekérky. „Dělám BOZP, to je bezpečnost a ochrana zdraví při práci.“ – tuhle nicneříkající větu jsem zavrhl jako první, protože vůbec nevysvětluje podstatu toho, čím se dnes živím, a co postupně prorůstá i do mého soukromí (manžel by si určitě rád postěžoval, jak ho honím kvůli ochranným brýlím). Co to tedy doopravdy je? Pokud se budu chtít ze situace vyhat a formálně vysvětlit celou záležitost, řeknu, že to znamená „souhrn opatření stanovených právními předpisy a zaměstnavatelem, která mají předcházet ohrožení nebo poškození lidského zdraví v pracovním procesu“ (zdroj Wikipedie), a že tuto oblast upravuje, mimo zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.), aktuálně cca 100 zákonů a vyhlášek (pokud v to nepočítáme normy a interní předpisy zaměstnavatele). Ale proto, že se mne neptají žádní vědátoři, ale lidi, se kterými se dobře znám a ti očekávají určitě něco jiného, pokusím se to vysvětlit svém...

„B“ znamená bezpečnou práci – když pracovní prostředí, náradí a stroje, zkrátka všechno, co vás obklopuje, jsou v takovém stavu, aby vám neublížily, a vy jste tak proškolení, a tak znáte věci, abyste při práci neublížili sobě i druhým).

„O“ je jako ochrana – systém, právních technických, organizačních a administrativních opatření – to všechno, aby „B“ a „Z“ fungovalo – v praxi to znáte jako pracovní lékařské prohlídky, revize, prověrky BOZP, školení, osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP), pracovní postupy, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky, ochranné nápoje, bezpečnostní značky a signály, řešení pracovních úrazů, působení fyzikálních faktorů, které mohou mít vliv na vaše zdraví (např. hluk, vibrace, chlad, horko, pracovní poloha, fyzická zátěž, neionizující záření, chemické látky apod.), vybavení pracovišť a jejich přizpůsobení pro potřeby člověka, také třeba údržba a úklid budov.

„Z“ – jasně, vaše zdraví. Musíte být tak fit a ve formě, abyste práci nejen zvládli a v pohodě přežili, ale aby se na vás neprojevovaly dříve či později různé choroby a nemoci z povolání, které by byly nepříšly, pokud byste pracovali někde jinde než na dráze. To jde zajistit jedině v tom případě, že práce, kterou děláte vás ničím nepoškodí (to jsou ty kategorie práce, do kterých jste zařazeni a přidělené OOPP) a vy budete na tom spolupracovat se zaměstnavatelem. Tedy, chodit na pracovnílékařské prohlídky, které jsou každému šité na míru a používat ochranné pomůcky, na které tak rádi zapomínáte.

„P“ je práce, to asi vysvětlovat nemusím, i když znám, stejně jako vy, dost lidí, kterým její smysl zatím uniká, a raději vymýšlejí, jak dostat koláče – tedy výplatu – bez ní.

Odborové organizace využívají právo výkonu kontroly nad zaměstnavatelem v oblasti BOZP, které jim dává zákon č. 262/2006 Sb., §322). Je ale nutné si také uvědomit, že se život žije jen jednou! Proto je důležité nejen vyžadovat co nejlepší podmínky pro bezpečnou práci, ale do jejich vytváření se i osobně zapojit. Jen to zaručí, že se všichni vrátíme celí z práce domů a pracovních úrazů, a s tím i komplikací, stresu a zhoršených finančních podmínek, bude ubývat. BOZP totiž není bič na zaměstnance. Naučme se ji vnímat jako pomoc na ochranu života a zdraví, pomoc pro zlepšení pracovního prostředí, ve kterém trávíme velkou část svého života – pomoc pro sebe. No a já jsem bezpečák. Jsem součástí oddělení BOZP OSŽ Ú, na které se můžete obrátit, pokud vaše problémy s těmi písmenky BOZP nějak souvisí. Práci mi do cesty přihrála náhoda, ale neměnila bych. Jsem jedna z těch, kteří, když jedou vlakem a dívají se z okna do ubíhající krajiny, vidí především vás. Na dálku, protože přesně to vaše OOPP, která máte na sobě, zaručují. A taky na blízko, to, když vystoupím a jdu se podívat, co to vlastně děláte...

Tož tedy, tak je to...

Dana Žáková, oddělení BOZP